

per Nora Almada / fotos: Marcos Sandiujenge

Viure el paisatge

Exteriors continus de Torres i Planas

L'estudi d'arquitectura Torres i Planas, establert a Eivissa, projecta la vivenda com una prolongació del paisatge. Els assentaments tenen un context tan marcat que el mar o la muntanya ocupen un lloc rellevant.

Segons Torres i Planas, s'ha de marcar una direcció entre les necessitats de l'usuari i els conceptes de l'espai. L'arquitectura és de cada lloc, necessita els fonaments de cada lloc, d'aquesta geografia que li aporta les seves característiques, els seus relleus, la seva història. L'espai interior és la prolongació de l'exterior. Les perspectives, les visuals, connecten els dos àmbits des de l'ús i la sensualitat de la llum.

El paisatge no solament importa com a marc i fons. Conscients de les energies alternatives, Torres i Planas pensen que la correcta orientació del projecte i la seva incidència en la disposició dels espais aportarà més control climàtic i, per tant, menys con-

sum energètic. S'inclinen per materials nobles com ara la pedra i el fang als paviments, l'acer, la fusta d'iroko i el vidre.

Les vivendes són espaioses, però això no resulta d'un concepte teòric sinó d'una inclinació natural. La vivenda ha de ser consegüent amb el que s'ha buscat. Defensen els espais oberts no solament a l'exterior. Els interiors són llocs continus, de manera que la interconnexió es fa d'una manera fluida, natural, com si la continuïtat estigués donada des del punt de partida. La vivenda com un conjunt d'espais per moure's, no marcant zones establertes, excepte les imprescindibles.

L'espai ha de ser susceptible de modificació i assumir els canvis que es puguin necessitar. No dissenyen peces de mobilitat, excepte el que és fix d'obra, tot i que sempre tenen una idea clara mentre projecten. Aquest és un punt important en què l'usuari ha d'intervenir per "concretar" la vivenda i deixar-hi la seva marca particular.

INTERIORS TRANSPARENTS

Davant l'illot es Vedrà, el mar es fon amb l'interior a través de la transparència i la continuïtat dels tancaments.

MATERIALS NOBLES

Ferro, vidre i acer conformen aquesta vivenda amb vocació de nau industrial.

L'espai es va transformant a mesura que els habitants ho demanen i les normes ho permeten. Aquestes readaptacions de l'espai s'intenten preveure perquè la vivenda les rebi amb un criteri molt clar.

Preferixen no encasellar-se, el pragmatisme a les marques, fer possible allò que consideren evident en funció del lloc, el programa i l'economia. En definitiva, combinen la utilitat de la vivenda amb la necessitat d'il·lusionar. De sorprendre.

RESPECTAR L'ARQUITECTURA RURAL

La vivenda ha sabut unir en harmonia la nova construcció amb l'antiga casa evissenca paguera de pedra i argila. L'espai ha crescut com ho ha fet la família que l'habita.

SUPERFÍCIES LLUMINOSES

Residència a Punta Grossa. La piscina és el punt central de l'edificació. La pergola piramidal evoca cultures mediterrànies. L'ocre de la vivenda es fon amb el verd dels pins.

ATALAJAR L'HORIZITZO

Aquesta residència a Puig Carrión pretén ser com un guai que s'integra en la topografia i es fon amb ella.

ESPAIS ADAPTABLES

L'espai interior no se li parteciona. El mobiliari és l'indispensable. S'han tret peces com les de La Colònia. El blanc total subratlla el blau exterior.

AUTORETRAT

L'OBRA DELS ARQUITECTES JOSEP TORRES I XAVIER PLANAS INCLOU EL CLUB NAUTIC DE SANT ANTONI, EL VELODROM DE CAN COIX I NOMBRSES VIVENDES A EIVISSA. ELS MATEIXOS EXPLIQUEN LA SEVA VISIÓ DE L'ARQUITECTURA.

La geografia mana

"L'arquitectura implica ordenació i conformació de l'espai, de vegades, és inevitable la seva transformació per adaptar-lo a les necessitats de l'home. Aquestes són canvis en les persones i en els requeriments derivats de l'activitat social. Els espais han de ser susceptibles de ser adaptats".

"En les diferents intervencions pretenem que l'obra no deixi indiferents els usuaris o els visitants ocasionals, i que aquestes vegades ressaltin i dignifiquin com a persones a l'espai en què habiten o treballen. Busquem la seva complicitat, però també volem despertar els seus sentiments, la seva valoració de la textura d'un paviment, el tacte d'un prestatge, la calor o l'impacte d'un color determinat, un reflex de llum, l'encert d'un forat. El cosmopolitisme de l'illa d'Eivissa permet que gent molt diversa s'encarregui els seus projectes, es despulli per definir un estil de vida".

"L'entorn immediat, la topografia, el paisatge sobre el qual es vol edificar, és l'element determinant, el factor decisiu que incidirà en la definició del projecte, voluntàriament integrat, trençador i desallador. Els murs de pedra, els bancals, esglaonats, la silueta de la costa, el perfil del camp circundant, les línies d'ombra, els volums superposats. I el color, com a element definidor o com a contrapunt de les pautes del projecte".

"L'exterior ha de fluir cap a l'interior de les vivendes i aquest no ha de ser aliè al que passa més enllà del perímetre edificat. El límit entre interior i exterior s'ha de diluir fins a desaparèixer, per poder ser conscient del pas del temps per la projecció de les ombres, pel color de les fulles al llarg de les estacions".

"El projecte s'enfronta sense condicionants d'estil, sense la outilla del que es considera manifestament correcte. L'anar i venir del llapis sobre el paper, la geografia del territori i la recerca de solucions a les demandes plantejades confereixen respostes que es van solapant. No creiem en les solucions arquetípiques ni en aquelles que, per haver funcionat una vegada, es puguin repetir. Cada intervenció és un univers únic per explorar i per avançar".